

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

37. Cuidam Confessario olim hic casus accidit. Quædam mulier intra confabulationem cum viro sibi in matrimonium conjungendo, dicebat illi verba non quidem turpia, sed affectuosa, & amatoria, unde ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

decidere, hæc erit. Quando causa pollutionis prævisa notabiliter, & per se influit, nec adesturgens necessitas illam exercendi tribuitur culpa mortali pollutione: eaque culpa afficiet causam, quamvis aliis licita esset: huiusmodi autem causa, solæ sunt res Venereæ, ut tactus, aspectus, & turpia verba. Nota verò me signanter dixisse, huiusmodi causa solæ sunt res Venereæ. Nam multi DD. probabiliter docent etiam si gula, vel aliud peccatum non pertinens ad vitium luxuriæ, mortale sit, non propterea pollutio ex eo sequens, & in eo prævisa, mortalis erit. Quamvis ergo in ebrietate, vel esu, aut potu mortali, prævisa sit pollutio, non imputabitur ipsa ad peccatum mortale; nec quando homo dat eam causam, peccabit mortaliter contra castitatem, sed contra abstinentiam, & sobrietatem, aliâque virtutem. Imò quamvis gula esset mortalis ex circumstantia luxuriæ, nimirum quia esset ordinata ad fornicationem, ob quam fumerentur cibi calidi, non ideo pollutio esset mortalis, quia finis ille nihil in eam influit. Est Cajetan. 2. 2. q. 54. art. 3. paulò ante 8. in resp. ad 5. Et idem est, cum quis peccaret mortaliter, in cibo, vel potu, eo quòd se exponeret periculo consentiendi formaliter in pollutionem; si enim postea non consentiret formaliter in illam, non procuraret illam, quamvis sequeretur, non esset peccatum mortale. Ita Granad. in part. 2. controvers. 6. tract. 4. disp. 6. num. 12. & 18. Salas in p. 2. tom. 2. tr. 13. disput. 6. sect. 18. n. 117. Sanchez loc. cit. lib. 9. disput. 45. n. 17. 18. & 21. Valquez ubi supra, cum aliis Patribus Societatis Jesu, hæc de re consultis, ut ait Salas. Sed si cupis videre aliquos auctores, extra citatos, restantes de hac questione; vide Reginald. in praxi tom. 2. lib. 22. cap. 3. sect. 9. num. 43. Valent. in 2. 2. disp. 9. q. 3. punct. 3. §. Itaque duo requiruntur, & 5. sunt autem, & §. Itaque ad cognoscendum, & Medicinam in p. 2. q. 74. art. 6. ad 3. & 4.

RESOL. XXXVIII.

An absolutio obtenta bona fide à peccatis tantum, & non à censuris sit valida, si penitens sit notatus aliqua excommunicatione, etiam reservata, ita ut non teneatur iterare confessionem, sed tantum petere absolutionem ab excommunicatione?

Et quid est sentiendum, si Confessarius sciât peccata habere annexam excommunicationem, & cum non obstante ex malitia absolvat, licet non habeat potestatem absolvendi à tali censura? Ex p. 3. u. 4. Resol. 78.

Sup. hoc supra in Ref. 25. & lege infra in tr. 5. doctrinam §. Sed quid, & seq. Ref. 14. & cursim in fine Ref. 27. & in Ref. 34. & in tom. 5. tr. 1. Ref. 128. per totam, & in tom. 9. tr. 7. Ref. 124. §. Sed difficultas, & lege ibi doctrinam Ref. 123. paulò post infra, à vers. Imò, & aliarum

§. 1. **N**egativè respondet Finellius *tr. de cas. reser. c. 10. n. 8.* ubi sic ait: Licet quodlibet Sacramentum de facto collatum excommunicato teneat, nec per excommunicationem irritetur vis sacramenti; hoc tamen non est verum in sacramento Pœnitentiæ: etenim reliqua Sacramenta solum requirunt Ordinis potestatem in conferente, quæ adimi non potest, at sacramentum Pœnitentiæ ulterius requirit jurisdictionem, per excommunicationem verò subtrahitur excommunicatus à jurisdictione Confessarij, & propterea absolutio eidem impertita, est nulla, quia absque jurisdictione; non item alia Sacramenta, quæ absque jurisdictione, quæ sit eorum validitati necessaria, conferuntur. Ita Finellius. Hanc etiam sententiam docent Ledesma in *summa tom. 1. de Sacram. Pœnit. cap. 20. dub. 2.* Valquez in 3. p. tom. 4. tract. de excommunicat. dub. 4. num. 8. & Sancius in *selectis, disp. 32. num. 11.* qui citat Paludanum, Adrianum, & Sylvestrum, Majorum, Gabrielem, Antoninum, Ledesnam, Chapca-

villam, & alios, quibus ego addo nostrum Megalam *not. feten in 1. p. lib. 5. cap. 19. quest. 4. in fine.*

2. Sed ego contrariam sententiam teneo cum Navarro in *mammali, cap. 9. num. 4.* Toletio *lib. 3. c. 10.* Layman in *Theol. mor. lib. 5. tract. 6. cap. 12. num. 12.* & Coninch de *Sacrament. disp. 8. dub. 3. concl. 4. num. 104.* ubi sic asserit: Qui est excommunicatus excommunicatione reservata, si bona fide confiteatur aliqua peccata non reservata simul cum reservatis, validè absolvitur, nam nullo modo est de essentia huius Sacramenti, ut penitens prius absolvetur ab excommunicatione, quàm à peccatis. Sic ille. Dicendum est igitur, quòd excommunicatio non irritat absolutionem, dum se tenet ex parte recipientis, unde nisi ipse sciens vellet Sacramento communicare, Sacramentum, & fructum Sacramenti reciperet, nullo enim jure sit irrita talis confessio, nedum cætera Sacramenta. Et ideo hanc sententiam præter DD. citatos, tenet etiam Suarez de *conf. disp. 10. sect. 3. n. 6.* qui citat Caietanum, Covarruviam, & alios. Igitur in tali casu penitens absolutus à peccatis, & non à censura, non tenetur reiterare talem confessionem, sed tantum petere absolutionem ab excommunicatione, quod est valde notandum.

3. Et omnia supradicta procedunt, non solum quando penitens absolvetur, quia ipse ignorat excommunicationem, vel recipit Sacramentum ex necessitate, sed etiam si Confessarius sciens peccata habere annexam excommunicationem, illum tamen, hoc non obstante, ex malitia absolvat, licet non habeat potestatem absolvendi à tali censura.

4. Ad argumentum verò Finellij, & aliorum respondeo in hoc casu adest jurisdictionem, nam per excommunicationem privatur quis jurisdictione activa in alios, non tamen subiectione passiva ad alios sibi superiores, seu (quod idem est) alij non privantur jurisdictione in ipsum; alioquin non tam ipsorum excommunicatorum, quàm ipsius Confessoris esset talis pena. Vide Suarez *ubi supra. n. 11.* & seq. Et hæc omnia vera esse etiam, ut diximus, si censura sit reservata, optimè notat Suarez *loc. cit. num. 15.* adi illum, & non pigebit.

RESOL. XXXIX.

An non solum existens in articulo mortis, sed etiam in periculo possit absolvi à quocumque Sacerdote ab omnibus casibus?

Et an hæc sententia etiam intelligatur, dum absolvendus morali necessitate coactus bellum, v. g. seu naufragium aggreditur, & secus si ex voluntate propria id faciat? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 59.

§. 1. **N**egativam sententiam docet Sotus in 4. *dist. 18. q. 4. art. 4.* Canus de *Pœnit. part. 5.* Covarr. in *cap. Alma mater, part. 1. §. 11. num. 8.* & Valentia *tom. 4. disp. 7. quest. 8. punct. 2.* quia Trident. in *cap. 7. sess. 14.* ubi præbet talem jurisdictionem, loquitur tantum de penitentibus existentibus in articulo mortis.

2. Sed affirmativa sententia tenenda est, quam tuetur Merolla *tom. 2. disp. 4. cap. 6. coroll. 3. num. 92.* Licet immeritò me citet pro negativa sententia, nam ego in loco à meipso citato non loquor ut legenti patet, de absolutione à censuris, & reservatis, sed de applicatione Indulgentiarum, quas modò etiam teneo posse applicari in periculo mortis. Præpositus in 3. part. *quest. 7. de ministro sacramenti Pœnitentiæ dub. 6. num. 43.* Valquez in 3. part. *tom. 4. quest. 93. art. 1. dub. 5.* Coninch de *Sacram. disp. 8. dub. 2. num. 16.* Jacobus Granado de *Sacrament. in 3. part.*